

# OCCUPATIONAL QUALIFICATION STANDARD

## Furniture restorer, EstQF Level 4

Kutsestandard on dokument, milles kirjeldatakse tööd ning töö edukaks tegemiseks vajalike oskuste, teadmiste ja hoiakute kogumit ehk kompetentsusnõudeid. Kutsestandardeid kasutatakse õppekavade koostamiseks ja kutse andmiseks.

| Occupational title                | Level of Estonian Qualifications Framework (EstQF) |
|-----------------------------------|----------------------------------------------------|
| Furniture restorer, EstQF Level 4 | 4                                                  |

### Part A DESCRIPTION OF WORK

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>A.1 Description of work</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| Mööblirestauraator on käsitöölise, kes ennistab ajaloolisi esemeid ning seejuures õpetab neid hindama ja hoidma. Ta väärtustab ajaloolist ja/või kultuurilist mööblit ja eset. Mööblirestauraator tunneb hästi traditsioonilisi puit-, polsterdus- ja viimistlusmaterjale ning tehnikaid, teab mööbli valmistamise viise ning tugineb oma töös teadmistele mööbliajaloo kohta. |
| Mööblirestauraator, tase 4 töötab iseseisvalt, vastutab talle antud tööülesannete täitmise eest, keerukamate tööülesannete juures kasutab meistri abi.                                                                                                                                                                                                                         |
| Mööblirestauraatori kutsealal tegutseb ka mööblirestauraator, tase 5, kes on spetsialiseerunud kas puitosade, viimistluse või polstri säilitamisele ja taastamisele, lisaks juhendab ja nõustab.                                                                                                                                                                               |
| <b>A.2 Tasks</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| A.2.1 Restaureerimiskava koostamine ja tööprotsessi korraldamine<br>A.2.2 Puitosade säilitamine ja taastamine<br>A.2.3 Viimistluse säilitamine ja taastamine<br>A.2.4 Polstri säilitamine ja taastamine<br>A.2.5 Ettevõtlikkus                                                                                                                                                 |
| <b>A.3 Professional preparation</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| 4. taseme mööblirestauraatori kompetentsid omandatakse kutseõppeasutuses või töö käigus. Soovitavalt on tal eelnevalt omandatud puukäsitöölise või tislari oskused.                                                                                                                                                                                                            |
| <b>A.4 Most common occupational titles</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| Mööblirestauraator.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |

### Part B COMPETENCY REQUIREMENTS

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>B.1 Structure of occupation</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| Selle kutse taotlemisel on nõutav üldoskuste (B.2) ja kohustuslike kompetentside B.3.1 – B.3.5 tõendamine.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| <b>B.2 General skills of Furniture restorer, EstQF Level 4</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| 1. järgib oma tegevuses eetikanoodeid (vt lisa 1 Mööblirestauraatori kutse-eetika); hoiab ja säilitab kultuuripärandit; juhendab teadmistest mööbli valmistamise ja stiilide ajaloo kohta;<br>2. säilitab ja arendab oma kutseoskusi; hoiab end kursis valdkonna tehnoloogiliste eripäradega; annab arusaadavalt edasi kutsealaseid oskusi ja teadmisi;<br>3. tegutseb vastutustundlikult ja eesmärgipäraselt, arvestades tööturvise, keskkonnahoiu ja tööohutuse reegleid; kasutab isikukaitsevahendeid; järgib oma tööga seotud õigusakte; |

4. planeerib ja kasutab ressursse (nt inimesed, aeg, töövahendid, finantsid) efektiivselt ja säästlikult; jälgib kokkulepetest ning tähtaegadest kinnipidamist;
5. töötab tõhusalt meeskonnas; arvestab teistega ja täidab oma rolli meeskonnas;
6. kasutab oma töös digioskuste osaoskusi Info haldamine, Suhtlemine digikeskkondades, Sisulooma ja Turvalisus (vt lisa 2 Digioskused);
7. kasutab oma töös eesti keelt klientide ja kolleegidega suhtlemiseks vajalikul tasemel;
8. väljendab oma seisukohti selgelt ja hinnanguvabalt; on võimeline suhtluspartnerit aktiivselt ja kriitiliselt kuulama; suhtleb viisakalt, kasutab sobivaid suhtlemisvorme ja -viise, arvestades olukorda ja suhtlemispartnerit; tuleb toime keerukates suhtlusolukordades; suhtub kriitikasse mõistvalt ja suudab sellest õppida, arvestab tagasisidega.

### B.3 Competences

#### B.3.1 Restaureerimiskava koostamine ja tööprotsessi korraldamine

**EstQF Level 4**

Tegevusnäitajad:

1. Esemise seisundi hindamine:

annab hinnangu restaureeritavale esemele: hindab vaatlusel eseme stiili ja kunstiväärtust, eseme konstruktsiooni, polstri ja viimistluse seisundit, vajadusel konsulteerib meistriga; tuvastab eseme valmistamisel kasutatud tehnikad ja materjalid; tuvastab eseme kahjustused visuaalselt ja manuaalselt; koostab koostöös kliendiga esialgse restaureerimiskava, nõustab teda teenuse valiku ja sisu osas.

2. Restaureerimisteenuse kujundamine:

koostab töökava, arvestades kõiki tööks vajalikke ressursse; koostab hinnapakumise.

3. Materjali hankimine:

varub materjalid, leiab algupäraselt eseme valmistamiseks kasutatule sarnaseid puit-, viimistlus-, pehmendus- ja pealiskattematerjale ning furnituure; säilitab ja ladustab eseme restaureerimiseks vajalikud materjalid nõuetele vastavalt.

4. Töökoha korraldamine, töövahendite ja -seadmete ettevalmistamine:

loob iseseisvalt tööolukorrast lähtudes ergonoomilise ja ohutu töökoha ning hoiab selle korras; valib välja tööks sobivad vahendid ning seadmed, kontrollib nende seisukorda ja valmistab need ette (seadistab tööpingid, teritab lõikeriistad); kasutab sihipäraselt tiseritöö ja viimistlusega seotud tööriistu ja -seadmeid, järgides nende ohutus- ja kasutusjuhendeid; kogub ja utiliseerib jäätmeid vastavalt nõuetele.

5. Töökorraldus:

teeb fotosid ja dokumenteerib eseme kogu tööprotsessi vältel; korraldab töökoha ja valmistab ette töövahendid ning -materjalid; eemaldab olmemustuse (kuivpuhastus), arvestades eseme seisukorda; demonteerib ja monteering eseme ja märgistab detailid heast restaureerimistavast lähtuvalt; mittepuidetailide osas peab nõu erialaspetsialistidega; töötab vastavalt töökavale, muudatusvajaduste puhul peab nõu/konsulteerib erialaspetsialistidega.

6. Esemise ettevalmistamine transpordiks ja/või hoiustamiseks:

valmistab ette hoiustamiseks sobiva keskkonna, arvestades võimalike kahjustuste iseloomu; valmistab eseme ette hoiustamiseks ja transportimiseks: fikseerib liikuvad osad, paigaldab kaitsekatted jm; pakib eseme, kasutades sobivaid pakkematerjale; annab kliendile nõu esemete transpordiks ja hoiustamiseks.

#### B.3.2 Puitosade säilitamine ja taastamine

**EstQF Level 4**

Tegevusnäitajad:

1. Puitosade parandamine:

eemaldab konstruktsioonilised pinged (kõmmeldumine, kaardumine); otsustab pisikahjustuste parandamise vajaduse ja mõttekuse; teeb puiduparandused (plommimine, vineerimine/spoonimine jm), kasutades sobivat puitu või spooni ning arvestades teadmisi puiduliikidest ja omadustest, pöörates tähelepanu lisakahjustuste mittetekitamisele; kasutab traditsioonilisi, tagasipööratavaid liime.

2. Puitosade asendamine, rekonstruktsioon:

võtab eelnevalt taastatava osa mõõdud ja koostab eskiisi; peab nõu/konsulteerib erialaspetsialistidega; valmistab ja asendab esemel puuduolevad osad, arvestades näidiseid ja analooge, sümmeetriat ja proportsionaalsust, kasutades sobivaid, sh traditsioonilisi töövõtteid ning materjale.

3. Rekonstrueeritavate puitosade modelleerimine:

teeb nikerdus- ja treidetailide väikesemahulised parandused, kasutades sobivaid töövahendeid ja materjale ning pöörates tähelepanu lisakahjustuste mittetekitamisele; peab nõu/konsulteerib erialaspetsialistidega; vajadusel tellib puuduvad osad vastavate oskustega erialaspetsialistidelt.

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                      |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------|
| <b>B.3.3 Viimistluse säilitamine ja taastamine</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | <b>EstQF Level 4</b> |
| <p>Tegevusnäitajad:</p> <p>1. Viimistluse tuvastamine:<br/>teeb kindlaks viimistlusel kasutatud materjalid ja tehnikad; teeb töölahustega testid ja/või sondaži, lähtudes restaureerimistavade, konsulteerib erialaspetsialistiga; hindab viimistluse kahjustuste hulka ning sellest tulenevalt valib rekonstrueerimise või restaureerimise.</p> <p>2. Viimistluse restaureerimine:<br/>vastavalt tuvastamise tulemustele koostab viimistluse tööplaani, vajadusel muudab/täiendab seda, pidades nõu spetsialistiga; valmistab sobivad töölahused; regenereerib olemasoleva viimistluskihi, kasutades traditsioonilisi viimistlusmaterjale, arvestades tagasipööratavusega; säilitab maksimaalselt olemasolevat restaureeritavat viimistlust, pöörates tähelepanu lisakahjustuste mittetekitamisele.</p> <p>3. Viimistluse rekonstruktsioon:<br/>olemasolu korral säilitab rekonstrueerimisel osakese originaalviimistlusest sondažiaknaks, leiab mooduse rekonstruktsiooni originaaliga kokku viia/ühtlustada; teeb analoogide põhjal sobiva viimistluse, konsulteerides erialaspetsialistiga; kasutab traditsioonilisi viimistlusmaterjale; kasutab erialaspetsialisti juhendamisel erinevaid tehnikaid (peitsimine, õlitamine, vahatamine, šellak-viimistlus ilma poleerimiseta, aaderdamine ainult erialaspetsialistiga konsulteerides).</p> |                      |
| <b>B.3.4 Polstri säilitamine ja taastamine</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | <b>EstQF Level 4</b> |
| <p>Tegevusnäitajad:</p> <p>1. Polstri osandamine:<br/>dokumenteeri (sh fotografeeri) originaalmaterjalid, tehnikad, mõõdud jm kogu osandamise vältel; hindab osandamise mahtu, säilitamiseks maksimaalselt originaali ning konsulteerides erialaspetsialistiga; hindab polstri originaalsust, et arvestada restaureerimisel selle säilitamise vajadusega; osandab polstri kahjustunud detailid, pöörates tähelepanu vigastuste mittetekitamisele; säilitab protsessi vältel polstri kihtide järjestuse; konsulteerib erialaspetsialistiga puidutööde vajalikkuse osas; tuvastab erinevates punutud tehnikates valmistatud pinnad.</p> <p>2. Polstri restaureerimine ja/või rekonstrueerimine:<br/>restaureeri/rekonstrueeri polstri (köva ja poolpehme, lihtsam vedrupolster) traditsioonitruult, kasutades traditsioonilisi materjale ning arvestades esialgse eseme konstruktsiooni ja stiili, pöörates tähelepanu vigastuste mittetekitamisele.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                      |
| <b>B.3.5 Ettevõtlus</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | <b>EstQF Level 4</b> |
| <p>Tegevusnäitajad:</p> <p>1. Ettevõtte tegevuse korraldamine:<br/>hindab tegutsemise eesmärgist lähtuvalt ettevõtluse võimalusi; valib talle sobiva ettevõtlusvormi; korraldab oma tegevust, arvestades kutsealast teavet ja õigusakte ning lähtudes väikeettevõtluse põhitõdedest; planeerib oma töö; teeb koostööd erinevate partneritega, sh võrgustikega, jälgides tegutsemise tõhusust.</p> <p>2. Töötajate juhendamine:<br/>vajadusel juhendab kaastöötajaid või koostööpartnereid oma oskuste piires.</p> <p>3. Teenuse arendus:<br/>leiab oma teenusele sobivaima teostusviisi, lähtudes kultuuripärandi säilitamise põhimõtetest; kujundab teenuse hinna; koostab esemele kasutus- ja hooldusjuhendi.</p> <p>4. Teenuste esitlus ning müük:<br/>organiseerib oma teenuse esitluse ning müügi, arvestades nõudlust, võimalusi, tasuvust jm.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                      |

## Part C GENERAL INFORMATION AND ANNEXES

|                                                                                                                                                       |                   |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------|
| <b>C.1 Information concerning compilation and certification of occupational qualification standard and reference to classification of occupations</b> |                   |
| 1. ID of occupational qualification standard in register of occupational qualifications                                                               | 19-21092020-01/3k |

|                                                                                |                                                                                                                                                                                                                                                                           |
|--------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 2. Occupational qualification standard compiled by:                            | Meelis Kihulane, Edev Eremit MTÜ<br>Ahti Koitmäe, Eesti Mööblimuuseum MTÜ<br>Margus Krips, Haapsalu Kutsehariduskeskus<br>Maret Lehis, Eesti Rahvakunsti ja Käsitöö Liit<br>Enn Tedre, Retk OÜ<br>Tõnu Vainküla, FIE Tõnu Vainküla<br>Viljar Vissel, Eesti Vabaõhumuuseum |
| 3. Occupational qualification standard approved by:                            | Culture                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| 4. No. of decision of Sectoral Council                                         | 20                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| 5. Date of decision of Sectoral Council                                        | 21.09.2020                                                                                                                                                                                                                                                                |
| 6. Occupational qualification standard valid until                             | 25.03.2025                                                                                                                                                                                                                                                                |
| 7. Occupational qualification standard version no.                             | 3                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| 8. Reference to International Standard Classification of Occupations (ISCO 08) | 7317 Handicraft Workers in Wood, Basketry and Related Materials                                                                                                                                                                                                           |
| 9. Reference to European Qualifications Framework (EQF)                        | 4                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| <b>C.2 Occupational title in foreign language</b>                              |                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| English:                                                                       | Furniture restorer, EstQF Level 4                                                                                                                                                                                                                                         |
| <b>C.3 Annexes</b>                                                             |                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| Lisa 1 <a href="#">Mööblirestauraatori kutse-eetika</a>                        |                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| Lisa 2 <a href="#">Digital Skills</a>                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                           |